

سخنرانی هفتگی در هیئت محبین امیرالمؤمنین(ع)/ قسمت سوم مباحث «تنها مسیر»: راحت طلبی- جلسه ۸(آخر)

پناهیان: خیال زندگی راحت طلبانه را از سر بیرون کنید / به دست آوردن برخی از راحتی‌ها و دوری از برخی سختی‌ها وظیفهٔ ماست

پناهیان: باید خیال یک زندگی راحت را از سر خودمان بیرون کنیم و برای آن برنامه‌ریزی نکنیم و به جای آن انجام وظیفه و تکلیف را قرار دهیم. مثلاً وظیفه یک مرد این است که برای تأمین معاش خانواده خودش تلاش کند و پول در بیاورد. حالا که این وظیفه برای ما قرار داده شده، به خاطر انجام وظیفه و تکلیف به دنبال پول در آوردن می‌رویم، نه به خاطر راحت بودن. انسان نباید هدف زندگی و فعالیت‌های خود را راحت‌طلبی یا رسیدن به راحتی خیالی و موهوم قرار دهد. باید هدف زندگی را انجام تکلیف قرار دهد. ضمن اینکه از برخی از سختی‌ها نیز استقبال کند؛ حتی اگر به او تکلیف نشده باشد تا به این جای بحث، بیشتر از این می‌گفتیم که باید از راحتی‌ها فرار کنیم و خیلی راحت طلب نباشیم ولی - همان‌طور که قبلًا هم بیان شد - راحت‌طلبی به‌طور مطلق یک امر مذموم نیست. یعنی این طور نیست که ما بخواهیم به‌طور مطلق از راحتی فرار کنیم. حتی برخی از راحتی‌ها را باید به دست بیاوریم و به دست آوردن آن راحتی‌ها وظیفهٔ ماست. برخی از سختی‌ها را نباید به خودمان بدهیم و برخی از راحتی‌ها را باید به دست آوریم.

با پایان یافتن بخش اول و دوم مباحث بسیار مهم «تنها مسیر»، که به تبیین جهاد اکبر یعنی مبارزه با هوای نفس آشکار و پنهان می‌پرداخت، بخش سوم مباحث «تنها مسیر» با موضوع یکی از مصادیق مهم هوای نفس، یعنی «راحت‌طلبی» آغاز شد که کلیات آن در مراسم سوگواری ایام فاطمیه در حسینیه امام خمینی ارائه شده بود. قسمت سوم مباحث «تنها مسیر» تحت عنوان «راحت‌طلبی اولین گرایش انسان» جمعه شب‌ها در مسجد امام صادق(ع) واقع در میدان فلسطین به همت هیئت محبین امیرالمؤمنین(ع) برگزار می‌شود. در ادامه گزیده‌ای از مباحث مطرح شده در **هشتمنی و آخرین جلسه از قسمت سوم مباحث «تنها مسیر»** تحت عنوان راحت‌طلبی را می‌خوانید(قسمت چهارم از جلسه بعد آغاز می‌شود):

واقعیتی صحیح انسان را از آرمان‌گرایی جدا نمی‌کند / واقعیت‌ها انسان را انقلابی و آرمان‌گرا بار می‌آورند و از دنیاطلبی جدا می‌کنند

- یکی از مکائد ابلیس این است که انسان را با واقعیت‌ها در ارتباط قرار نمی‌دهد یا واقعیت‌ها را در ذهن انسان مخدوش جلوه می‌دهد و اجازه نمی‌دهد انسان به بعضی از واقعیت‌ها نگاه کند.

- برخی از کسانی که ژست روشنفکری خد دینی می‌گیرند، خودشان را طرفدار واقعیت‌ها نشان می‌دهند و می‌گویند: «آدم باید واقعیت باشد و آرمان‌گرا نباشد!» در حالی که واقعیتی صحیح انسان را از آرمان‌گرایی جدا نمی‌کند. اتفاقاً همین واقعیت‌های عالم هستند که ما را به سراغ خدای پرستی و دین و ایمان فرستاده‌اند.

- اگر انسان به واقعیت‌ها درست نگاه کند معتقد‌تر، ملتزم‌تر و فداکارتر زندگی خواهد کرد. واقعیت‌ها انسان را انقلابی و آرمان‌گرا باز می‌آورند و او را از دنیاطلبی و بدمستی جدا می‌کنند. هرچند واقعیتی را باید با آرمان‌گرایی جمع کرد، اما گاهی اوقات خود واقعیتی هم -به‌تهایی- کفایت می‌کند؛ از بس که واقعیت‌ها انسان را به سوی آرمان‌ها سوق می‌دهند و تسلیم ایمان می‌کنند.

خیال رسیدن به راحتی موهوم در این دنیا، به انسان لطمه می‌زند

- واقعیت‌هایی که ما در پیرامون خودمان باید به آنها نگاه کنیم، چند دسته هستند: ۱) یک دسته از واقعیت‌ها ناشی از سنت‌های الهی هستند و در اثر رفتار خودمان بر سر ما می‌آیند. ۲) یک دسته از واقعیت‌ها نیز ناشی از قواعد حیات دنیا هستند؛ مانند مرگ، پیری و

مشکلاتی که نتیجه اعمال خوب و بد ما نیستند و به طور طبیعی به سراغ همه آدمهای خوب و بد خواهند آمد. (۳) یکدسته از واقعیت‌ها نیز قبل از اینکه ما در این دنیا زندگی کنیم، در اطراف ما و در طبیعت حیات دنیا، تعییه شده‌اند.

- ما در متن این واقعیت‌هایی که به ما سختی و رنج می‌دهند، زندگی می‌کنیم. زشت است در میان این واقعیت‌های سراسر توأم با رنج و سختی که با راحتی انسان مغایرت دارند، انسان بخواهد خیال‌پردازانه به دنبال راحت‌طلبی باشد. این خیال‌پردازی و تصور رسیدن به راحتی موهوم، خیلی به انسان لطمہ می‌زند.

- خیال رسیدن به یک زندگی خوش و راحت در این دنیا واقعاً به انسان لطمہ می‌زند، همچنان که این توههم که درباره زندگی برخی دیگر خیال کنیم آنها در خوشی و راحتی مطلق زندگی می‌کنند نیز به انسان لطمہ می‌زند، یکی از این لطمہ‌ها دچار شدن به حسادت و حسرت و حرص است.

اتمام نعمت و امر فرج اتفاق نمی‌افتد مگر بعد از سختی‌ها و اذیت از دشمنان

- روایت‌های زیادی وجود دارد که درباره سختی‌ها و ابتلایات مختلف به ما هشدار داده شده است. به عنوان مثال امام صادق(ع) در قسمتی از نامه‌ای که خطاب به شیعیان نوشته‌اند، می‌فرماید: «ای گروهی که راه حق را انتخاب کرده‌اید تقوای الهی پیشه کنید، کار(امر ولایت و حکومت موعود) به سرانجام نمی‌رسد تا اینکه بالاها و سختی‌هایی که بر صالحین و آدمهای خوب قبلی پیش آمده است برای شما هم پیش بیاید و در جان و مال، مبتلا شوید و صدمه بخورید و از دشمنان خودتان اذیت بسیار بینید و شما باید صبر و مقاومت کنید؛ فَأَنْتُمُ اللَّهُ أَيْتُهَا الْعِصَابَةُ النَّاجِيَةُ، إِنَّ أَنَّمَا اللَّهُ لَكُمْ مَا أَعْطَاكُمْ بِهِ فَإِنَّهُ لَا يَتِيمُ الْأَمْرُ حَتَّىٰ يَدْخُلَ عَلَيْكُمْ مِثْلُ الذِّي دَخَلَ عَلَى الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ وَ حَتَّىٰ تُبْتَلَوْ فِي الْأَنْفُسِكُمْ وَ أَمْوَالِكُمْ وَ حَتَّىٰ تَسْمَعُوا مِنْ أَعْدَاءِ اللَّهِ أَذْيَ كَثِيرًا فَتَصْبِرُوا وَ تَعْرُكُوا بِجُنُوبِكُمْ وَ حَتَّىٰ يَسْتَلِلُو كُمْ» (کافی /ج ۸ /ص ۴)

اگر انسان یک‌مقدار وجدان داشته باشد، رنج مردم منطقه را در جان خودش احساس می‌کند

- حضرت در ادامه می‌فرماید: «[و امر ظهور اتفاق نمی‌افتد] تا اینکه دشمنان از شما کینه به دل گیرند و به شما ستم کنند، و شما این ستم‌ها را به خاطر خدا و آخرت تحمل کنید، و تا اینکه فروبیرید خشم شدیدی که از اذیتی که در راه خدا بر شما رومی‌دارند به وجود آمده (یک جاهایی آن قدر ناراحت می‌شوید ولی مجبور خواهید بود به خاطر خدا این غیظ خود را کنترل کنید)؛ وَ يُنْضُوْكُمْ وَ حَتَّىٰ يُحَمِّلُوْكُمُ الضَّيْئَمَ فَتَحَمَّلُوْمَا مِنْهُمْ تَلْتَسِيْسُونَ بِذَلِكَ وَجْهُ اللَّهِ وَ الدَّارُ الْآخِرَةِ وَ حَتَّىٰ تَكُظِّلُوْمَا الْغَيْظَ الشَّدِيدَ فِي الْأَذَىٰ فِي اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يَجْتَرِيْمُونَهُ إِلَيْكُمْ» (همان منبع)

- امروز در منطقه به انحصار مختلف این شرایط را می‌بینید. **اگر انسان یک‌مقدار وجدان داشته باشد رنج مردم منطقه را واقعاً می‌تواند در جان خودش احساس کند.** چه فرقی هست میان ما و آن مؤمنینی که در این منطقه زندگی می‌کنند و امنیت ندارند؟! همان کسانی که هر لحظه ممکن است تروریست‌ها وارد خانه آنها شوند و سرشان را جلوی زن و فرزندانش ببرند؟ انسان باید دلش را نزدیک کند به آن مؤمنین مظلومی که به خاطر همین مرام مرام (مراهمی که پرچمش را ما بربایا کرده‌ایم) امروز دارند ظلم و ستم تحمل می‌کنند. اگر ما یک‌مقدار با وجودان و توجه برخورد کنیم، همان رنجی که آن‌ها متحمل می‌شوند، ما هم خواهیم کشید. چه بسا اگر ما با وجودان برخورد کنیم و این رنج مؤمنین را در وجود خودمان احساس کنیم، خداوند این تحمل رنج را از ما بپذیرد و آن بالاها و سختی‌ها را از بین ببرد.

بی‌قراری و همدردی با سایر مؤمنین، به نزدیک شدن پیروزی نهایی کمک می‌کند

ما هم باید با اذیت سایر مؤمنین، اذیت شویم و احساس درد و رنج داشته باشیم. اینکه گفته‌اند: «بنی‌آدم اعضای یکدیگرند...» درباره همهٔ انسان‌ها گفته شده است ولی طبیعتاً این همدردی و بی‌قراری در بین مؤمنین خیلی بیشتر خواهد بود. این همدردی و بی‌قراری خیلی کمک می‌کند به اینکه اتمام نعمت و پیروزی نهایی زودتر محقق شود.

امام صادق(ع) در ادامه روایت فوق می‌فرماید: «و امر ظهور اتفاق نمی‌افتد】 تا اینکه شما را تکذیب کنند و با شما دشمنی کنند و نسبت به شما بعض پیدا کنند و شما در مقابل اینها صبر کنید؛ و حَتَّى يُكَذِّبُوكُمْ بِالْحَقِّ وَ يُعَادُوكُمْ فِيهِ وَ يُبَعْضُوكُمْ عَلَيْهِ فَتَصْبِرُوا عَلَى ذَلِكَ مِنْهُمْ» (همان منبع) و شما امروز می‌بینید که چقدر ما را تکذیب می‌کنند؛ به حدی که الان تکفیری‌ها، ما را کافر می‌دانند و دشمنی با ما را به اوج رسانده‌اند.

در این فضای سرشار از رنج و سختی، نباید به دنبال راحت‌طلبی بود / انسان با بی‌دینی و راحت‌طلبی به راحتی نمی‌رسد

در کنار واقعیت‌های تلخی مانند «پیری» و «مرگ» که طبیعت حیات دنیا به ما تحمیل می‌کند، این واقعیت‌های تاریخی هم برای ما بسیار درس‌آموز و تکلیف‌آور است. در چنین فضایی نباید به دنبال راحت‌طلبی بود. اگر انسان در چنین فضایی راحت‌طلبی کند، طبیعتاً بی‌دین می‌شود، با خداوند مشکل پیدا می‌کند، دچار ضعف ایمان می‌شود و برای فرار از این سختی‌ها ممکن است رفتارهای بدی از او سر بزند ولی باز هم به راحتی نمی‌رسد. یعنی انسان با بی‌دینی و راحت‌طلبی به راحتی نخواهد رسید.

از سوی دیگر، امام رضا(ع) می‌فرماید: «هُر كُسَى بِهِشْت وَ رِضْوَانَ الْهَى رَا بِخَوَاهَدِ ولِي بِرِسْخَتِهِا صِبْرٌ نَكْنَدِ در واقع خودش را مسخره کرده است؛ مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الْجَنَّةَ وَ لَمْ يَصْبِرْ عَلَى الشَّدَادِ فَقَدِ اسْتَهَزاً بِنَفْسِهِ» (مجموعهٔ ورآم/ج ۲/ص ۱۱۱) مگر می‌شود انسان به بهشت و رضوان‌الهی راه پیدا کند ولی در این دنیا بخواهد برای خودش راحتی تأمین کند؟! اگرچه کسانی که در این دنیا به دنبال راحت‌طلبی می‌روند هیچ وقت به آن نمی‌رسند بلکه به سختی‌های بیشتر می‌رسند، ولی خیال رسیدن به راحتی، آنها را به رفتارهایی وادار می‌کند که آنها را از یک معاد شیرین هم دور می‌کند.

به جای اینکه به دنبال راحتی باشیم، باید به دنبال وظیفه باشیم / اگر هم به سمت یک راحتی‌ای رفتیم از روی وظیفه برویم نه از روی راحت‌طلبی

مهم این است که «بنای راحتی برای خودمان نگذاریم». به جای اینکه بینیم چگونه راحت‌تر هستیم، باید بینیم طبق وظیفه و تکلیف خومان چگونه باید عمل کنیم؟ یعنی به دنبال هر امری که می‌رویم «راحت‌طلبانه» نرویم بلکه از روی تکلیف برویم. این یک سبک دیگری برای زندگی است.

اگر گاهی به سمت یک راحتی‌ای رفتیم، باید از روی وظیفه برویم نه از روی راحت‌طلبی. مثلاً در ماه مبارک رمضان، طبیعتاً انسان راحت‌تر است که اول افطار کند بعد نماز بخواند ولی بهتر است اول نماز بخوانیم و بعد افطار کنیم. منتها فرموده‌اند که اگر دیدید عده‌ای سر سفره منتظر شما هستند، اول غذا بخورید و بعد به عبادت بپردازید. از این مواردی که انسان به دلیل وظیفه و تکلیف، لازم است راحتی خود را تأمین کند، کم نیست. در زندگی زیاد پیش می‌آید که انسان به خاطر همسر و فرزند، یک راحتی‌هایی نصیبیش می‌شود. مثلاً ممکن است کسی به خاطر شأن خانواده همسرش (یا به دلیل دیگری مانند پادرد یا کمرد درد برخی از

افراد خانواده) لازم باشد برای منزلش مُبل تجهیه کند. در این مورد هم انسان طبق وظیفه عمل می‌کند و البته به یک راحتی‌ای هم می‌رسد و اشکال هم ندارد.

۱- خیال زندگی راحت طلبانه را از سر بیرون کنید / ۲- از سختی‌ها فرار نکن؛ حتی به استقبال برخی از سختی‌های مفید برو

- راحتی هیچ وقت از زندگی انسان حذف نخواهد شد ولی ما نباید بنای زندگی راحت طلبانه داشته باشیم. اگر انسان مستقیماً به سمت راحتی نرود یا حتی بنا داشته باشد راحتی را حذف کند، بالاخره یک راحتی‌هایی به او خواهد رسید؛ یا غیر مستقیم به او راحتی‌هایی می‌رسد و یا اینکه از روی وظیفه، مجبور می‌شود یک راحتی‌هایی را بپذیرد.

- مهم این است که اولاً خیال راحت زندگی کردن را از سر خودمان بیرون کنیم. و ثانیاً از سختی‌ها فرار نکنیم؛ حتی به استقبال برخی از سختی‌های مفید برویم. آنها بی که در راه خدا به استقبال سختی می‌روند - حتی سختی‌هایی که ممکن است برای شان واجب نشده باشد - فقط خدا می‌داند این استقبال از سختی چقدر در نزد پروردگار عالم پاداش دارد. لذا وقتی یک تکلیفی برای ما پیش آمد که در آن سختی‌هایی بود، از آن استقبال کنیم و مطمئن باشیم که راحتی هم در جای خودش به سراغ ما خواهد آمد و نتیجه این سختی‌هایی که از آن استقبال می‌کنیم، یک راحتی دیگری خواهد بود.

از برخی از سختی‌ها استقبال کنید؛ حتی اگر به شما تکلیف نشده باشد

- باید خیال یک زندگی راحت را از سر خودمان بیرون کنیم و برای آن برنامه‌ریزی نکنیم و به جای آن انجام وظیفه و تکلیف را قرار دهیم. مثلاً وظیفه یک مرد این است که برای تأمین معاش خانواده خودش تلاش کند و پول در بیاورد. حالا که این وظیفه برای ما قرار داده شده، به خاطر انجام وظیفه و تکلیف به دنبال پول در آوردن می‌رویم، نه به خاطر راحت بودن.

- انسان نباید هدف زندگی و فعالیت‌های خود را راحت‌طلبی یا رسیدن به راحتی خیالی و موهوم قرار دهد. باید هدف زندگی را انجام تکلیف قرار دهد. ضمن اینکه از برخی از سختی‌ها نیز استقبال کند؛ حتی اگر به او تکلیف نشده باشد. کسانی که می‌بینند خداوند در دنیا به آنها یک لطف‌هایی داشته و آدم‌های معنوی‌ای هستند، مطمئن باشید یک‌جاهایی به استقبال برخی از سختی‌ها رفته‌اند یا راحتی‌هایی که برای شان مباح بوده است را به خاطر یک امر بهتر و یک ارزش بالاتر، کنار گذاشته‌اند و یک معامله‌ای با خداوند متعال کرده‌اند. خداوند هم در ازای آن، یک چیز‌هایی (مثل معنویت، برکت، روزی و آبرو و...) به آنها داده است که معمول نیست این‌همه به کسی بدهد.

- این افراد نه تنها به خاطر راحتی، زندگی نکرده‌اند و به خاطر راحتی، تکلیف دینی خود را ترک نکرده‌اند بلکه به خاطر اینکه از راحتی فرار کنند، از یک سختی‌هایی که برایشان واجب نبوده و البته فایده داشته و معقول هم بوده، استقبال کرده‌اند.

به دست آوردن برخی از راحتی‌ها وظیفه ماست/ برخی از سختی‌ها را نباید به خودمان بدھیم

- تا به این جای بحث، بیشتر از این می‌گفتیم که باید از راحتی‌ها فرار کنیم و خیلی راحت‌طلب نباشیم ولی - همان‌طور که قبلًا هم بیان شد - راحت‌طلبی به طور مطلق یک امر مذموم نیست. یعنی این‌طور نیست که ما بخواهیم به طور مطلق از راحتی فرار کنیم. حتی برخی از راحتی‌ها را باید به دست بیاوریم و به دست آوردن آن راحتی‌ها وظیفه ماست. برخی از سختی‌ها را نباید به خودمان بدھیم و برخی از راحتی‌ها را باید به دست آوریم.

راحتی‌هایی که باید به سراغ آنها رفت: ۱- راحتی از حسادت

- یک نمونه از سختی‌هایی که نباید به خودمان بدھیم در این روایت آمده است. امام موسی بن جعفر(ع) می‌فرماید: «اگر کسی می‌خواهد دچار رنج حسادت نشود و قلبش از حسادت راحتی داشته باشد، باید در خانه خدا تضرع کند که خداوند عقلش را کامل کند؛ یا هشام مَنْ أَرَادَ ... وَ رَاحَةَ الْقُلْبِ مِنَ الْحَسَدِ وَ .. فَلَيَتَضَرَّعَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي مَسَالَتِهِ بِأَنْ يُكَمِّلَ عَقْلَهُ، فَمَنْ عَقَلَ...» (کافی/ج1/ص18) حسادت راحتی را از انسان می‌گیرد. یکی از راحتی‌هایی که واقعاً انسان باید در این دنیا طلب کند، راحتی از حسادت است. اگر یک ذره در اثر حسادت ناراحت شدید آنقدر در خانه خداوند تضرع کنید و گریه کنید و از خدا بخواهید که «خدایا! عقل مرا کامل کن.» تا حسد برطرف شود. چون آدم بی‌عقل، حسود می‌شود. اگر عقل کامل شود علاوه بر اینکه انسان از حسادت راحت می‌شود، فواید دیگری هم دارد: اینکه انسان، بدون مال به غنا می‌رسد. دینش هم سالم می‌ماند. (فَمَنْ عَقَلَ قَعَ بِمَا يَكْفِيهِ وَ مَنْ قَعَ بِمَا يَكْفِيهِ اسْتَغْنَى؛ همان منبع)

- یکی از بیماری‌های مهم و فرآگیر قلب انسان، همین حسادت است که انسان را به رنج‌های سختی مبتلا می‌کند. راحتی از حسادت جزء راحتی‌هایی است که باید به سمت آن برویم و آن را به دست آوریم. البته ظاهرآ انسان خودش نمی‌تواند حسادت را از قلب خودش خارج کند بلکه باید در خانه خداوند تضرع کند. (مَنْ أَرَادَ رَاحَةَ الْقُلْبِ مِنَ الْحَسَدِ فَلَيَتَضَرَّعَ إِلَى اللَّهِ)

۲- راحتی ناشی از حسن ظن به خدا و مؤمنین

- ما باید برخی از راحتی‌ها را به دست بیاوریم. طبق روایات، یکی دیگر از اموری که برای انسان راحتی به دنبال دارد «حسن ظن» است. (امیرالمؤمنین(ع) حُسْنُ الظَّنِ رَاحَةُ الْقُلْبِ وَ سَلَامَةُ الْبَدَنِ؛ عيونالحكم/ص229) اگر انسان سوء ظن داشته باشد، همین موجب ناراحتی او خواهد شد. لذا شما حسن ظن نسبت به خداوند و مؤمنین را مایه راحتی خود قرار دهید.

۳- راحتی ناشی از ترک نگاه حرام / کسانی که موجبات نگاه آلوده را در جامعه فراهم می‌کنند در واقع موجبات سلب راحتی را فراهم می‌کنند

- همچنین در روایات هست که شهوت و نگاه حرام، راحتی را از انسان سلب می‌کند. (امیرالمؤمنین(ع): مَنْ أَطْلَقَ نَاطِرَةً أَتَعَبَ خَاطِرَهُ، مَنْ تَتَّبَعَ لَحَظَاتُهُ دَامَتْ حَسَرَاتُهُ؛ جامع الاخبار/ص93) انسان در اثر ترک نگاه حرام به چنان راحتی‌ای دست پیدا می‌کند که بی‌حد و حصر است.

- متاسفانه این فرهنگ در میان ما باب نشده است که بگوییم: «مردها نگاه حرام نداشته باشند چون نگاه حرام انسان را ناراحت می‌کند و اعصاب آدم را بهم می‌ریزد و انرژی انسان را هدر می‌دهد» اگر این واقعیت برای مردها جا بیفتند طبیعتاً خانم‌ها نیز پیش خودشان می‌گویند: «بدحجابی ما موجب ناراحت شدن مردها خواهد شد.» منتهای این نوع نگاه به بحث حجاب در جامعه ما باب نیست.

- نگاه آلوده راحتی را از انسان می‌گیرد و کسانی که موجبات آن را فراهم می‌کنند در واقع موجبات سلب راحتی را فراهم می‌کنند. ولی الان یک خانم بدحجاب چنین نگاهی به خودش ندارد. او نمی‌داند که چه لطمہ روحی و چه صدمه‌ای به راحتی دیگران وارد می‌کند. منتهای شما به خاطر اینکه لطمہ روحی نخوردید و راحتی شما سلب نشود، نگاه حرام را ترک کنید، تا آنها هم بفهمند که باید با بدحجابی خودشان شما را آزار دهنند. راحتی ناشی از ترک نگاه حرام خیلی ارزشمند است. چرا با نگاه حرام روح خودمان را آشفته کنیم و خودمان را روان‌پریش کنیم؟! چرا باید بعضی‌ها زمینه این کار را فراهم کنند؟!

- قبلًاً برخی از رانندگان برای خودروهای خود (مانند برخی از وانت‌ها) سپرهاي بزرگ و خشنی درست می‌کردند که اگر به یک خودروی سواری برخورد می‌کرد، واقعاً صدمه و لطمہ بدی به آن خودرو وارد می‌کرد. لذا معمولاً خودروهای سواری از نزدیک شدن به این وانت‌ها پرهیز می‌کردند و سعی می‌کردند از آنها فاصله بگیرند. (البته الان پلیس اجازه نمی‌دهد این قبیل خودرها در خیابان

تردد کنند). در مقام تشبیه پدیده بی‌حجابی در جامعه هم مثل تردد همان خودروها در خیابان است. کسی که با حجاب بد وارد جامعه می‌شود، در واقع دارد به روح و روان دیگران صدمه وارد می‌کند. تنها الان چنین نگاهی به مسئله بدحجابی وجود ندارد چون راحتی ناشی از ترک نگاه حرام برای ما جانیفتداد است.

۴- راحتی ناشی از زهد در دنیا/ میل و رغبت به دنیا موجب غم و اندوه می‌شود

- یکی دیگر از راحتی‌هایی که باید به دست آوریم، راحتی ناشی از زهد نسبت به دنیاست. امام صادق(ع) می‌فرماید: «میل و رغبت داشتن به دنیا، غم و حزن را برای انسان به ارمغان می‌آورد و زهد از دنیا موجب راحتی قلب و بدن انسان می‌شود؛ الرَّغْبَةُ فِي الدُّنْيَا تُورِثُ الْغَمَّ وَالْحَزَنَ وَالْزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا رَاحَةُ الْقَلْبِ وَالْبَدْنِ» (تحف العقول/ص ۳۵۸)
- اگر یک‌مقدار روی خودتان کار کنید، خواهید دید جایی که برخی از زخارف دنیا و تجملات بی‌جا و دنیاطلبی‌ها و آلودگی‌های دنیا بی‌جهت شما عرضه شود، یک‌دفعه‌ای روح شما احساس کدورت می‌کند و نراحت می‌شود و شما این نراحتی را حس می‌کنید و اذیت می‌شوید. کافی است یک‌مقدار روح و قلب شما شفاف و لطیف باشد و برخی از زیبایی‌ها را درک کند، در این صورت سختی و رنج زخارف دنیا را حس می‌کنید و از آن مشتمز می‌شوید و کنار می‌کشید. مثلاً اگر بخواهید مبل بخرید، وقتی به یک مدلی برخورد می‌کنید که خیلی قشنگ و تشریفاتی است، آن را نمی‌پسندید. یا وقتی می‌خواهید یک چیز دنیایی را برای خودتان فراهم کنید، اگر خیلی تجملاتی باشد، اذیت می‌شوید. چون زخارف دنیا واقعاً راحتی انسان را می‌گیرند، البته کسانی که خیلی اسیر و گرفتار دنیا هستند این سختی و عدم راحتی را درک نمی‌کنند.

- انسان که نباید به طمع لذت، راحتی خودش را از بین ببرد! یکی از بیچارگی‌های انسان همین است که به طمع لذت بیشتر راحتی خودش را کنار می‌گذارد. مثل گوش کردن به موسیقی، که انسان به طمع لذت و هیجان شنیدن موسیقی، راحتی خود را کنار می‌گذارد و به روح و روان خودش لطمه وارد می‌کند و غیر از محروم کردن خودش از راحتی، استعداد لذت‌بری خودش را هم تضعیف می‌کند.

۵- راحتی واقعی مؤمن در محل عبادت و سر سجاده نماز است

- در پایان، یکبار دیگر از آن راحتی ویژه پیامبر اکرم(ص) یاد کنیم که در وقت نماز می‌فرمود: «أَرْحَنَا يَا إِلَالٌ» یعنی آن راحتی جان ما را برای ما بیاور! (آنَ الَّبَيِّنَ صَ كَانَ يَتَنَظِّرُ دُخُولَ وَقْتِ الصَّلَاةِ وَيَقُولُ أَرْحَنَا يَا إِلَالٌ؛ مفتاح الفلاح/ص ۱۸۲) در روایات نیز فرموده‌اند آن جایی که مؤمن واقعاً احساس راحتی می‌کند در محل عبادت و سر سجاده نماز است.

